

INCD “URBAN – INCERC”

PROCEDURĂ DE SISTEM

"MANAGEMENTUL RISCURILOR"

INDICATIV: PS-SCIM-08

-Decembrie 2023-

INCD "URBAN-INCERC"	PROCEDURA DE SISTEM	PS-SCIM-08	
	MANAGEMENTUL RISCURILOR	Editie 4	Revizie 0
		Pag. 2 din 11	

LISTA DE CONTROL A EDIȚIILOR ȘI REVIZIILOR

Ediție	Revizie	Capitol, pagini revizuite	Data	Tipul modificării	Modificat de	Valabil de la
1	0		Mai 2014	text initial	Dr. Ing. Emil-Sever Georgescu	28.07.2014
2	0		Octombrie 2014	Corelare cu Ordin 946/2005	Ec., Mat Veronica Paduraru	16.10.2014
2	1		Iunie 2015	Corelare cu noua organigrama	Ec., Mat Veronica Paduraru	25.06.2015
3	0		Martie 2016	Corelare cu Ordin 400/2015	Ec., Mat. Veronica Paduraru	15.03.2016
3	1	Text integral	August 2017	Corelare cu Ordin 200/2016	Ec., Mat. Veronica Paduraru	09.08.2017
4	0	Text integral	Decembrie 2023	Corelare cu Ordin 600/2018	Ing. Melania Cruceanu	18.12.2023

Exemplar nr:

Exemplar controlat

DA

☐

NU

☐

Avertisment: Aceasta procedură este proprietatea INCD "URBAN-INCERC".

Ea nu poate fi copiată sau utilizată de o terță parte fără aprobarea expresă a Directorului General al INCD "URBAN-INCERC".

Întocmit		Verificat	
Ing. Melania Cruceanu		Ing. Daniela Stoica	
Data	Semnătura	Data	Semnătura
decembrie 2023		decembrie 2023	

INCD "URBAN-INCERC"	PROCEDURA DE SISTEM	PS-SCIM-08	
	MANAGEMENTUL RISCURILOR	Editie 4	Revizie 0
		Pag. 3 din 11	

Cuprins

Nr. capitol	Denumirea capitolului	Pagina
	Pagina de titlu	1
	Aprobare; LISTA DE CONTROL A EDIȚIILOR ȘI REVIZIILOR	2
	Cuprins	3
1	Scop	4
2	Domeniul de aplicare	4
3	Documente de referință	4
4	Definiții și prescurtări	4
5	Procedura	6
6	Responsabilități	10
7	Înregistrări	11
	Anexe	

INCD "URBAN-INCERC"	PROCEDURA DE SISTEM	PS-SCIM-08	
	MANAGEMENTUL RISCURILOR	Editie 4	Revizie 0
		Pag. 4 din 11	

1. SCOP

Stabilește un cadru general unitar de identificare, analiză și gestionare a riscurilor privind realizarea obiectivelor la nivelul tuturor compartimentelor/laboratoarelor/secțiilor din cadrul INCD URBAN-INCERC.

Prezenta procedură are ca scop îmbunătățirea continuă a controlului intern managerial prin stabilirea modalităților de determinare a riscurilor potențiale, respectiv pentru identificarea, evaluarea, analiza și monitorizarea acestora și implementarea măsurilor de control în vederea administrării eficiente a riscurilor.

2. DOMENIU DE APLICARE

Procedura se utilizează și aplică de către toate compartimentele/laboratoarele/secțiile din cadrul INCD URBAN-INCERC în vederea gestionării riscurilor care pot afecta atingerea obiectivelor specifice ale compartimentelor din cadrul INCD URBAN-INCERC, precum și a celor generale stabilite de managementul institutului.

3. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- ❖ Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/manAGERIAL și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- ❖ Hotărârea nr. 1398/2009 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă URBAN- INCERC;
- ❖ Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 387 din 07 mai 2018
- ❖ Standardul 08 - Managementul riscului - din Codul controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial, aprobate prin Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018
- ❖ ROF - Regulamentul privind organizarea și funcționarea INCD URBAN INCERC;
- ❖ RI – Regulamentul intern

4. DEFINIȚII ȘI PRESCURTĂRI

4.1 DEFINIȚII

Acceptarea (tolerarea) riscului	tip de răspuns la risc care constă în neluarea unor măsuri de control al riscurilor și este adecvat pentru riscurile inerente a căror expunere este mai mică decât toleranța la risc.
Aprobare	confirmarea scrisă, semnătura și datarea acesteia, a autorității desemnate de a fi de acord cu aplicarea respectivului document în organizație.
Atribuție	un ansamblu de sarcini de același tip, necesare pentru realizarea unei anumite activități sau unei părți a acesteia, care se execută periodic sau continuu și care implică cunoștințe specializate pentru realizarea unui obiectiv specific.
Clasarea riscului	procedeu aplicabil riscurilor apreciate, de către EGR, ca nerelevante fa raport de obiectivele specifice compartimentului, constând în îndosărierea și arhivarea formularelor de alertă la risc inclusiv a documentației utilizată pentru fundamentarea riscurilor respective.
Compartiment	compartiment/laborator/secție, prevăzute în organigrama INCD URBAN INCERC.
Control intern managerial	ansamblul formelor de control exercitate la nivelul entităților publice, inclusiv auditul intern, stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficace. Include responsabilitatea tuturor nivelurilor ierarhice pentru ținerea sub control a tuturor proceselor interne desfășurate pentru realizarea obiectivelor generale și specifice.
Escaladarea riscului	procedeu prin care conducerea unui compartiment alertează nivelul ierarhic imediat superior sau secretarul Comisiei cu privire la riscurile pentru care compartimentul nu poate desfășura un control satisfăcător al acestora.

INCD "URBAN-INCERC"	PROCEDURA DE SISTEM	PS-SCIM-08	
	MANAGEMENTUL RISCURILOR	Editie 4	Revizie 0
		Pag. 5 din 11	

Evaluarea riscului	evaluarea consecințelor materializării riscului în combinație cu evaluarea probabilității de materializare a riscului.
Evitarea riscului	tip de răspuns la risc care constă în eliminarea/restrângerea circumstanțelor/activităților care generează riscul.
Expunere la risc	consecințele, ca o combinație de probabilitate și impact, pe care le poate resimți o organizație în raport cu obiectivele prestabilite în cazul în care riscul se materializează.
Gestionarea riscurilor sau managementul riscurilor	toate procesele implicate de identificarea, evaluarea, luarea de măsuri de atenuare sau anticiparea acestora, revizuirea periodică și monitorizarea progresului, stabilirea responsabilităților;
Impactul	consecința (efectul) asupra rezultatelor (obiectivelor) dacă riscul s-ar materializa.
Materializarea riscului	translatarea riscului din domeniul incertitudinii (posibilului) în cel al certitudinii (al faptului împlinit).
Monitorizarea	tip de răspuns la risc care constă în acceptarea riscului cu condiția menținerii sale sub o permanentă supraveghere, parametrul supravegheat cu precădere fiind probabilitatea..
Probabilitatea de materializare a riscului	posibilitatea sau eventualitatea ca un risc să se realizeze.
Profilul de risc	un tablou cuprinzând evaluarea generală documentată și prioritizată a gamei de riscuri specifice cu care se confruntă organizația.
Prioritizarea riscurilor	acțiune determinată de caracterul limitat al resurselor și de necesitatea de a se stabili un răspuns optim la risc, pentru fiecare risc identificat și evaluat, și care constă în stabilirea ordinii de prioritate în tratarea riscurilor, printr-o alocare eficientă și judicioasă a resurselor.
Registrul riscurilor	document integrator al gestiunii riscurilor, cuprinzând o sinteză a informațiilor și deciziilor luate în urma analizei riscurilor.
Risc	posibilitatea de a se produce un eveniment care ar putea avea un impact asupra îndeplinirii obiectivelor.
Risc inerent	expunerea la un anumit risc înainte să fie luată vreo măsură de tratare (atenuare) a lui.
Risc rezidual	expunerea cauzată de un anumit risc după ce au fost luate măsuri de tratare (atenuare) a lui, presupunând că măsurile sunt eficace.
Strategia națională anticorupție	document de viziune strategică pe termen mediu, care oferă coordonatele majore de acțiune în sprijinul promovării integrității și buneii guvernări la nivelul tuturor instituțiilor publice.
Strategia de risc	abordarea generală pe care o are organizația în privința riscurilor; Ea trebuie să fie documentată și ușor accesibilă în organizație. în cadrul strategiei de risc se definește toleranța la risc.
Toleranța la risc	cantitatea de risc pe care organizația este pregătită să o tolereze sau la care este dispusă să se expună la un moment dat.
Transferarea (externalizarea) riscului	tip de răspuns la risc recomandat fa cazul riscurilor financiare și patrimoniale si care constă fa încredințarea gestionării riscului unui terț care are expertiza necesară gestionării acelui risc, încheindu-se în acest scop un contract.
Tratarea (atenuarea) riscului	tip de răspuns la risc care constă fa luarea de măsuri (implementarea măsurilor de control intern) pentru a menține riscul fa limite acceptabile (tolerabile); reprezintă abordarea cea mai frecventă pentru majoritatea riscurilor cu care se confruntă organizația.

4.2 PRESCURTĂRI

SCIM	Sistemul de control intern/managerial
CM	Comisia de monitorizare - Comisia de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și/sau dezvoltării sistemului de control intern/ managerial al INCD URBAN INCERC, înființată prin decizia Directorului General.
RR	Registrul riscurilor
Planul de măsuri	Planul pentru implementarea măsurilor de control
Raportul EGR	Raportul cu privire la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor de la nivelul institutului
INCD URBAN-INCERC	Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Construcții, Urbanism si Dezvoltare Teritorială Durabilă URBAN- ÎNCERC

INCD "URBAN-INCERC"	PROCEDURA DE SISTEM	PS-SCIM-08	
	MANAGEMENTUL RISCURILOR	Editie 4	Revizie 0
		Pag. 6 din 11	

5. PROCEDURA

5.1 PREVEDERI GENERALE

Riscul reprezintă posibilitatea producerii unui anumit eveniment nedorit cu efecte nedorite asupra obiectivelor și a activității compartimentelor/laboratoarelor/secțiilor. Riscul reprezintă măsura incertitudinii în care se desfășoară activitatea datorită inerenței apariției unor pericole, uneori generate de factori independenți de compartiment.

Această procedură este un instrument de control care facilitează gestionarea riscurilor într-un mod metodic și eficient, astfel încât concretizarea lor să nu împiedice atingerea obiectivelor stabilite prin planul strategic și planurile operaționale anuale, dar și a celor specifice fiecărui compartiment. Managementul riscurilor este un proces care are ca scop final protejarea realizării obiectivelor stabilite.

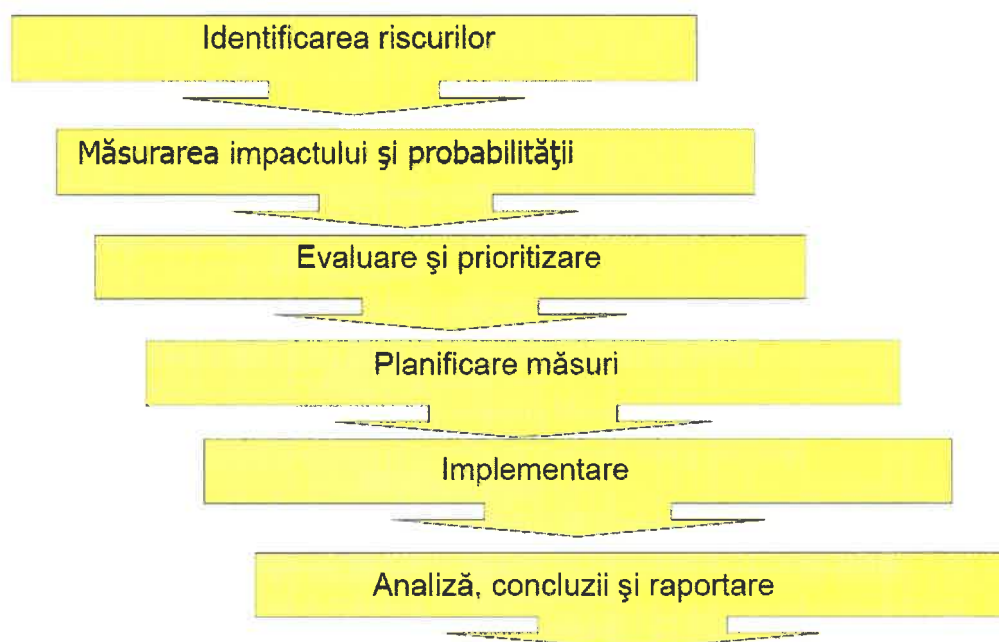
Compartimentele analizează anual riscurile legate de desfășurarea activităților lor și stabilesc măsuri în vederea limitării posibilelor consecințe generate de producerea riscului.

Procedura stabilește, de asemenea, reguli pentru întocmirea și actualizarea Registrului de riscuri și stabilește responsabilitățile privind întocmirea și actualizarea Registrului de riscuri.

Această procedură descrie modul în care sunt stabilite și implementate acțiunile corective/preventive sau măsurile de control menite să prevină apariția riscurilor.

5.2 ACTIVITĂȚI NECESARE IDENTIFICĂRII ȘI EVALUĂRII RISCURILOR, STABILIRII STRATEGIEI DE RISC ȘI A MĂSURILOR DE CONTROL

Etapele managementului riscurilor sunt prezentate schematic în figura de mai jos:

5.2.1 IDENTIFICAREA RISCURILOR

Conducătorii compartimentelor și întreg personalul ce le compun au obligația de a identifica riscurile care afectează atingerea obiectivelor specifice, inclusiv riscurile de corupție.

Persoana care identifică un risc analizează preliminar riscul identificat, procedând la definirea corectă a riscului, cu respectarea următoarelor reguli:

- riscul este o situație, un eveniment care poate să apară, o incertitudine și nu ceva sigur;
- riscurile care nu afectează obiectivele/activitățile nu se identifică ca riscuri;
- problemele dificile identificate nu trebuie ignorate. Ele pot deveni riscuri în situații repetitive din cadrul aceluiași compartiment/laborator/secție sau pentru alte compartimente/laboratoare/secții în care astfel de riscuri nu s-au materializat;
- riscurile nu trebuie definite prin impactul lor asupra obiectivelor. Impactul nu este risc, ci consecința materializării riscurilor asupra realizării obiectivelor,
- riscurile nu se definesc prin negarea obiectivelor;
- problemele care vor apărea cu siguranță nu constituie riscuri, ci certitudini;
- problemele a căror apariție este imposibilă nu constituie riscuri, ci ficțiuni.

INCD "URBAN-INCERC"	PROCEDURA DE SISTEM	PS-SCIM-08	
	MANAGEMENTUL RISCURILOR	Editie 4	Revizie 0
		Pag. 7 din 11	

Persoana care identifică un risc completează Formularul de alertă la risc, pe care îl transmite responsabilului cu riscurile de la nivelul compartimentului în vederea elaborării RR la nivelul compartimentului. Acesta analizează fiecare Formular de alertă la risc, primit de la persoanele care au identificat riscurile și propune clasarea Formularului de alertă la risc, dacă riscul este nerelevant, escaladarea riscului la nivelurile superioare ale managementului sau reținerea, spre dezbateră de către membrii CM, a riscurilor ce aparțin compartimentului, caz în care propune una dintre strategiile de răspuns la risc (acceptarea, monitorizarea, evitarea, transferarea, tratarea).

5.2.2 MĂSURAREA IMPACTULUI ȘI PROBABILITĂȚII

Estimarea probabilității de apariție a riscului, pe o scală de trei trepte: **scăzută, medie, mare**.

O posibilă metodă de evaluare a probabilității de materializare a riscului o reprezintă luarea în calcul a frecvenței de materializare a unor riscuri în trecut.

Nivel probabilitate		Explicație
1	Scăzută	Este puțin probabil să se întâmple pe o perioadă lungă de timp (3 – 5 ani); s-a întâmplat de foarte puține ori până în prezent
2	Medie	Este probabil să se întâmple pe o perioadă medie de timp (1- 3 ani); s-a întâmplat de câteva ori în ultimii 3 ani
3	Ridicată	Este probabil să se întâmple pe o perioadă scurtă de timp (< 1 an); s-a întâmplat de câteva ori în ultimul an

Evaluarea impactului concretizării unui risc asupra obiectivului, pe o scală de trei trepte, **scăzut, mediu, ridicat**, se face analizând:

- cauzele apariției lui, descrierea circumstanțelor care favorizează apariția riscului;
- consecințele materializării riscului asupra îndeplinirii obiectivelor propuse.

Impactul se poate analiza ținând cont de componenta calitativă, componenta bugetară, componenta efort (resurse umane), componenta de timp.

Nivel impact		Explicație
1	Scăzut	Cu impact scăzut asupra activităților direcției și îndeplinirii obiectivelor și/sau cu impact financiar foarte scăzut
2	Mediu	Cu impact mediu asupra activităților direcției și îndeplinirii obiectivelor și/sau cu impact financiar mediu
3	Ridicat	Cu impact major asupra activităților direcției și îndeplinirii obiectivelor și/sau cu impact financiar major

5.2.3 EVALUARE ȘI PRIORITIZARE

Prin evaluarea riscurilor, conducerea pune în balanță consecințele pozitive și negative ale riscurilor identificate, ceea ce îi permite să ia deciziile cele mai potrivite pentru atingerea obiectivelor, stabilindu-și astfel strategia de risc.

Evaluarea riscurilor se realizează de către fiecare salariat pentru activitățile și acțiunile din fișa postului, se verifică de responsabilul cu riscurile pe compartiment și se analizează de către conducătorul compartimentului cu ocazia aprobării Registrului de riscuri de la nivelul compartimentului.

Evaluarea riscurilor permite o clasificare a acestora și definirea pe baza acestora a priorităților în vederea limitării apariției un risc major.

Evaluarea riscurilor se modifică pe parcursul procesului de gestionare a riscurilor pe măsura tratării acestora, dar actualizarea riscurilor se realizează la sfârșitul anului. Evaluarea riscurilor trebuie să acopere toată gama de riscuri din cadrul institutului, respectiv la toate nivelele ierarhice, până la cel mai înalt nivel.

Evaluarea expunerii la risc se face prin estimarea expunerii la risc, respectiv a consecințelor, ca o combinație de probabilitate și impact, pe care le poate resimți compartimentul în raport cu obiectivele prestabilite în cazul în care riscul se materializează.

Expunerea la risc = impact x probabilitate

Astfel rezultă o matrice cu 9 "valori" pentru expunerea la risc, care arată astfel:

INCD "URBAN-INCERC"	PROCEDURA DE SISTEM	PS-SCIM-08	
	MANAGEMENTUL RISCURILOR	Editie 4	Revizie 0
		Pag. 8 din 11	

IMPACT 	Ridicat (3)	3	6	9
	Mediu (2)	2	4	6
	Scăzut (1)	1	2	3
PROBABILITATE 				
		Scăzută (1)	Medie (2)	Ridică (3)

Toate riscurile care au un nivel al expunerii peste limita de toleranță la risc acceptată de către INCD URBAN-INCERC, necesită măsuri de control prin care aceste riscuri să devină reziduale.

Prioritizare

Se analizează limitele de toleranță propuse, din următoarele perspective:

- Perspectiva cost-beneficiu. În acest caz se stabilește dacă sunt necesare o serie de ajustări. Scopul acestei analize este de a depista dacă limita de toleranță propusă nu presupune "costuri" exagerat de mari în raport cu beneficiul.
- Perspectiva resurselor totale pe care INCD URBAN-INCERC le poate aloca măsurilor de control: dacă resursele sunt insuficiente, se operează o ierarhizare a riscurilor în funcție de priorități și o reajustare a limitelor de toleranță pentru riscurile mai puțin prioritare.

Modalitățile de reprezentare a limitelor de toleranță la risc pot fi identificate și prin codificarea pe culori a riscurilor.

IMPACT 	3	6	9
	2	4	6
	1	2	3
PROBABILITATE 			

Nivel tolerare		Explicații
1 - 2	Tolerabil	Nu necesită nicio măsură de control
3	Tolerare ridicată	Necesită măsuri de control pe termen mediu/lung
4	Tolerare scăzută	Necesită măsuri de control pe termen scurt
6 - 9	Intolerabil	Necesită măsuri de control urgente

Stabilirea nivelului de tolerare:

Nivel tolerare		Explicații
1 - 2	Tolerabil	Nu necesită nicio măsură de control
3	Tolerare ridicată	Necesită măsuri de control pe termen mediu/ lung
4	Tolerare scăzută	Necesită măsuri de control pe termen scurt
6 - 9	Intolerabil	Necesită măsuri de control urgente

După stabilirea toleranței la risc, se realizează profilul de risc al INCD URBAN-INCERC. Profilul de risc oferă o imagine de ansamblu, cuprinzând evaluarea generală a gamei de riscuri specifice cu care se confruntă institutul și se realizează pe baza Registrului de riscuri.

INCD "URBAN-INCERC"	PROCEDURA DE SISTEM	PS-SCIM-08	
	MANAGEMENTUL RISCURILOR	Editie 4	Revizie 0
		Pag. 9 din 11	

Profilul de risc se interpretează astfel:

- Riscurile care se situează în zona de culoare roșie au expunerea la risc și deviația cea mai mare față de toleranța la risc și aceasta reclamă, cu prioritate, inițierea unor măsuri de control.
- Riscurile care se situează în zona de culoare galbenă au o expunere ce depășește limita de toleranță la risc, dar deviația de la aceasta este una moderată. Aceste riscuri trebuie monitorizate și gestionate funcție de prioritățile stabilite la nivelul INCD URBAN-INCERC
- Riscurile care se situează în zona de culoare verde sunt cele caracterizate de o expunere la risc aflată sub limita de toleranță la risc și în această zonă se află riscurile asumate.

Toate riscurile semnificative, care au un nivel al expunerii ce se situează deasupra limitei de toleranță, vor fi tratate prin măsuri specifice de control intern.

Răspunsul la risc – controlul riscurilor

Se stabilește tipul de răspuns la risc pentru fiecare risc în parte. Pentru a avea un răspuns la risc eficient și aplicabil se adoptă măsuri care să ducă la diminuarea impactului cât și a probabilității de apariție a riscului.

Măsurile de control privind gestionarea riscurilor trebuie să asigure un nivel acceptabil, respectiv toleranța la risc. După aplicarea măsurilor de control, riscul rezidual (riscul rămas din riscul inerent) trebuie să se încadreze în toleranța la risc. Managementul riscurilor se află în strânsă legătură cu obiectivele INCD URBAN-INCERC, care se transpun pe de-o parte în obiectivele specifice ale fiecărui compartiment și pe de altă parte în obiectivele generale ale managementului institutului.

Astfel, în INCD URBAN-INCERC se definesc și implementează măsuri de control privind gestionarea riscurilor în concordanță cu activitățile desfășurate prin intermediul compartimentelor pentru realizarea obiectivelor specifice.

5.2.4 PLANIFICARE MĂSURI

După identificarea riscurilor apărute în derularea activităților compartimentelor, se stabilește un Plan pentru implementarea măsurilor de control, care va cuprinde:

- Denumirea riscului
- Măsurile de control
- Termenele de implementare
- Responsabilii cu implementarea măsurilor de control

În Planul de măsuri se cuprind, într-o secțiune distinctă, riscurile de corupție, măsurile de control adoptate pentru prevenirea acestora, termenele de implementare și persoanele responsabile cu implementarea măsurilor de control.

Planul de măsuri la nivelul Institutului se semnează de către Responsabilul cu gestionarea riscurilor pe institut și se transmite, spre aprobare președintelui CM. Termenul de aprobare a Planului de măsuri este cel târziu până la data de 31 ianuarie a anului.

5.2.5 IMPLEMENTARE

După aprobare, Responsabilul cu gestionarea riscurilor pe institut transmite persoanelor responsabile cu implementarea măsurilor de control, câte un exemplar al acestuia, pentru aplicare.

Responsabilii cu implementarea măsurilor de control îl informează anual și ori de câte ori este cazul, pe Responsabilul GR, cu privire la stadiul implementării măsurilor de control, pentru analiză și decizie.

5.2.6 ANALIZĂ, CONCLUZII ȘI RAPORTARE

Riscurile se monitorizează pe parcursul anului și se analizează cu ocazia raportării la sfârșitul anului când are loc și activitatea de actualizare și revizuire a riscurilor.

Responsabilul cu riscurile pe institut analizează fiecare Formular de alertă la risc, primit de la conducătorii compartimentelor care au decis escaladarea lor. După finalizarea acțiunii de analiză a riscurilor noi identificate, responsabilul cu riscurile pe institut transmite conducătorului compartimentului Formularul de alertă la risc, pentru discutarea în CM

Responsabilul privind gestionarea riscurilor pe institut elaborează Raportul anual cu privire la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor de la nivelul INCD URBAN-INCERC.

Raportul anual privind gestionarea riscurilor cuprinde o sinteză a activităților desfășurate, în perioada de raportare, de fiecare compartiment, în cadrul procesului de gestionare a riscurilor, conținând cel puțin următoarele aspecte:

- activitățile derulate în perioada pentru care se întocmește raportul, în scopul tratării riscurilor identificate;
- riscuri noi și măsurile de control instituite;
- numărul de riscuri de corupție identificate la nivelul compartimentului, precum și numărul de măsuri de control adoptate pentru prevenirea acestora;
- rezultatele reevaluării riscurilor, în cazul în care riscurile au fost reevaluate în perioada raportată;
- mențiuni cu privire la întocmirea/actualizarea Registrului riscurilor;
- alte aspecte/probleme considerate relevante, în legătură cu modul în care au fost gestionate riscurile la nivelul compartimentului.

INCD "URBAN-INCERC"	PROCEDURA DE SISTEM	PS-SCIM-08	
	MANAGEMENTUL RISCURILOR	Editie 4	Revizie 0
		Pag. 10 din 11	

În Raportul anual privind gestionarea riscurilor se cuprinde, distinct, o secțiune referitoare la:

- riscurile cu un nivel al expunerii ridicat, încadrate în nivelurile de toleranță, intolerabil și tolerare scăzută, care ar putea afecta îndeplinirea obiectivelor specifice ale compartimentelor;
- stadiul implementării Planului de măsuri, la data raportării.

După aprobarea Raportului anual privind gestionarea riscurilor de către președinte, Responsabilul privind gestionarea riscurilor transmite spre informare CM un exemplar al acestuia și Registrul riscurilor actualizat.

Raportul anual privind gestionarea riscurilor și Registrul riscurilor pe Institut se transmit secretarului CM, atât pe suport hârtie, cât și în varianta electronică.

Secretarul CM asigură centralizarea tuturor datelor, inclusiv despre riscurile de corupție identificate și măsurile de control adoptate pentru prevenirea acestora.

6. RESPONSABILITATI

6.1. Director general INCD „URBAN-INCERC”, președinte CM

- emite decizia privind constituirea CM în care nominalizează membrii, președintele și secretarul
- aprobă Regulamentul de organizare și funcționare al CM
- desemnează înlocuitorul președintelui CM
- stabilește ordinea de zi și asigură conducerea ședințelor CM
- aprobă Programul de dezvoltare al SCIM
- dezbate, analizează și avizează PS
- analizează și avizează PO
- aprobă Hotărârile CM
- propune limitele de toleranță a riscurilor
- analizează, evaluează, prioritizează și decide asupra riscurilor identificate
- supune discuției Informarea privind îndeplinirea indicatorilor de performanță la nivelul INCD URBAN-INCERC, anual și stabilește măsurile care se impun
- avizează Planul de măsuri și alocă resursele necesare pentru minimizarea sau eliminarea riscurilor identificate
- aprobă Raportul cu privire la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor
- aprobă limitele de toleranță a riscurilor, care se transmit tuturor compartimentelor, pentru aplicare
- aprobă Planul general pentru implementarea măsurilor de control, elaborat de Responsabilul privind gestionarea riscurilor
- aprobă Raportul privind stadiul implementării sistemului de control intern/managerial la data de 31 decembrie a fiecărui an

6.2. Șef compartiment/Director Sucursală

- desemnează responsabili cu riscurile din compartiment, care elaborează Registrul riscurilor de la nivelul compartimentului
- identifică împreună cu responsabilul cu riscurile de la nivel de compartiment potențialele riscuri la nivelul activității
- analizează Formularele de alertă la risc și formulează o opinie cu privire la măsurile ce trebuie luate
- Avizează Planul de implementare a măsurilor de control la nivelul compartimentului
- asigură cadrul organizațional și procedural pentru punerea în aplicare a măsurilor de control
- răspund pentru implementarea măsurilor de control stabilite
- avizează Registrul riscurilor de la nivelul compartimentului
- asigură redactarea procesului verbal și aduce la cunoștință Directorului General personalul selectat
- vizează Programul anual de pregătire și perfecționare a personalului din Sucursala pe care o conduce

6.3. Responsabil riscuri la nivel de compartiment

- consiliază personalul din compartiment pentru gestionarea riscurilor
- colectează și analizează *Formularele de alertă la risc* și documentația aferentă și propune clasarea, escaladarea sau reținerea pentru gestionarea riscurilor
- transmite *Formularele de alertă la risc* către conducătorul compartimentului pentru analiză în vederea discutării în ședințele CM
- centralizează riscurile gestionabile și elaborează *Registrul riscurilor de la nivelul compartimentului*, pe care îl transmit conducătorului compartimentului, spre avizare
- propune tipul de răspuns la risc pentru riscurile reținute de la nivelul compartimentului
- elaborează Plan pentru implementarea măsurilor de control al riscurilor pentru Compartimentul din care face parte

INCD "URBAN-INCERC"	PROCEDURA DE SISTEM	PS-SCIM-08	
	MANAGEMENTUL RISCURILOR	Editie 4	Revizie 0
		Pag. 11 din 11	

6.4 Responsabilul privind gestionarea riscurilor institut

- colectează, înregistrează, analizează, selectează și clasează Formularele de alertă la risc
- propune tipul de răspuns pentru fiecare risc nou identificat
- transmite responsabililor cu riscurile din compartimente *Formularul de alertă la risc* și documentația aferentă riscurilor escaladate
- îndosariază *Formularul de alertă la risc* pentru riscurile pentru care s-a luat decizia de clasare
- îndosariază *Formularul de alertă la risc* pentru riscurile pentru care s-a luat decizia de gestionare și le transmite responsabilului cu riscurile de la compartimente
- centralizează Registrul riscurilor de la compartimentele, în vederea elaborării Registrului riscurilor de la nivelul institutului
- actualizează Registrul riscurilor de la nivelul institutului și îl transmite CM pentru informare
- elaborează Planul pentru implementarea măsurilor de control pe institut
- transmite Planul de măsuri aprobat persoanelor desemnate cu implementarea măsurilor de control
- elaborează Raportul anual cu privire la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor

6.5. Secretarul CM

- elaborează *Regulamentul de organizare și funcționare a CM* aprobat de către președintele CM
- asigură convocarea membrilor la ședințele CM
- informează președintele CM asupra necesităților privind actualizarea CM
- elaborează/actualizează Programul de dezvoltare al SCIM
- verifică structura PS și PO
- prezintă pentru analiză și dezbateri PS, în vederea aprobării de către Directorul General
- semnează Planul de măsuri și îl transmite CM pentru analiză și avizare
- avizează Raportul cu privire la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul institutului, anual și îl transmite CM pentru aprobare
- prezintă președintelui CM Registrul riscurilor pe institut
- elaborează Informarea privind îndeplinirea indicatorilor de performanță la nivelul institutului
- întocmește Raportul asupra sistemului de control intern managerial la data de 31 decembrie a fiecărui an
- arhivează documentele elaborate și aprobate de președintele CM

7. ÎNREGISTRĂRI

- F-PG-8.5-01 – Formular de alertă la risc
- F-PG-8.5-02 – Plan pentru implementarea măsurilor de control
- F-PG-8.5-03 - Fișa de urmărire a riscurilor
- F-PG-8.5-04 – Registrul de riscuri

REGISTRUL RISCURILOR

Obiective/activități	Riscul	Cauzele care favorizează apariția riscului	Risc inherent			Strategia adoptată	Data ultimei revizuirii	Risc rezidual*		Observații	
			Probabilitate	Impact	Expunere			Probabilitate	Impact		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Data:

Întocmit

Responsabil gestionare riscuri

Avizat

Președinte CM

Instrucțiuni de completare

- Coloana 1 - Obiective/activități: se înscrie/înscriu obiectivul/obiectivele și activitatea/activitățile cărui/căroră li s-a asociat riscul identificat.
- Coloana 2 - Riscul: se înscrie descrierea succintă a riscului identificat, pornind de la mențiunile cuprinse în formularul „Alertă la Risc”, la rubrica Detalii privind riscul/descrierea riscului/riscul identificat.
- Coloana 3 – Cauzele care favorizează apariția riscului: se înscriu cauzele care favorizează apariția riscului identificat, prin preluarea informațiilor/datelor cuprinse în formularul „Alertă la risc”, la rubrica Detalii privind riscul/descrierea riscului/Cauze, precum și a celor cuprinse în documente, ca: rapoarte de audit ș.a.
- Coloana 4 – Probabilitate (Risc inherent): se înscrie valoarea atribuită de persoana care a identificat riscul respectiv, menționată în formularul „Alertă la risc”, la rubrica Detalii privind riscul/Evaluarea riscului/Evaluarea probabilității de apariție; în cazul în care, în cadrul ședinței de analiză a riscurilor la nivelul INCD URBAN-INCERC, a fost atribuită o valoare diferită față de cea înscrisă în formularul „Alertă la risc”, se va înscrie această ultimă valoare.
- Coloana 5 – Impact (Risc inherent): se înscrie valoarea atribuită de persoana care a identificat riscul respectiv, menționată în formularul „Alertă la risc”, la rubrica Detalii privind riscul/Evaluarea riscului/Evaluarea impactului; în cazul în care, în cadrul ședinței de analiză a riscurilor la nivelul INCD URBAN-INCERC, a fost atribuită o valoare diferită față de cea înscrisă în formularul „Alertă la risc”, se va înscrie această ultimă valoare.
- Coloana 6 – Expunere (Risc inherent): se înscrie valoarea menționată de persoana care a identificat riscul respectiv, în formularul „Alertă la risc”, la rubrica Detalii privind riscul/Evaluarea riscului/Expunerea la risc; în cazul în care, în cadrul ședinței de analiză a riscurilor la nivelul INCD URBAN-INCERC, a fost atribuită o valoare diferită față de cea înscrisă în formularul „Alertă la risc”, se va înscrie această ultimă valoare, pentru cei doi parametri ai riscului, responsabilul de calitate al laboratorului va înscrie valoarea rezultată din produsul celor două ultime valori .
- Coloana 7 – Strategia adoptată: se înscrie strategia adoptată în urma ședinței de analiză a riscurilor, respectiv una din cele 5 strategii menționate la pct. 5.3.1 din prezenta procedură
- Coloana 8 – Data ultimei revizuirii: se înscrie data la care se efectuează, revizuirea calificativelor riscurilor (expunerea la risc); conform prezentei proceduri revizuirea riscurilor se realizează cel puțin anual, sau ori de câte ori este cazul.
- Coloana 9 – Probabilitate (Risc rezidual): se înscrie valoarea atribuită, în cadrul procesului de revizuire; se menține și se înscrie aceeași valoare, dacă în urma revizuirii nu apar modificări în ce privește valoarea atribuită inițial acestui parametru al riscului.
- Coloana 10 –Impact (Risc rezidual): se înscrie valoarea atribuită, în cadrul procesului de revizuire; se menține și se înscrie aceeași valoare, dacă în urma revizuirii nu apar modificări în ce privește valoarea atribuită inițial acestui parametru al riscului.
- Coloana 11 – Expunere (Risc rezidual): se înscrie valoarea calculată, în cadrul procesului de revizuire; se menține și se înscrie aceeași valoare, dacă în urma revizuirii nu apar modificări în ceea ce privește valoarea atribuită inițial celor doi parametri ai riscului.
- Coloana 12 – Observații: se pot înscrie date cu privire la: - închiderea riscului (ex.: data de închidere, motivație etc); eventuale riscuri secundare; escaladarea riscului ș.a.

APROBAT,
Director General

PLANUL PENTRU IMPLEMENTAREA MĂSURILOR DE CONTROL

Nr. crt.	Denumire risc	Măsuri de control	Termene de implementare	Oportunități	Persoanele responsabile cu implementarea	Observații
1.						
...						
...						

Întocmit,

Avizat,

FORMULARUL DE ALERTĂ LA RISC

Compartiment:								
DETALII PRIVIND RISCUL								
Descrierea riscului	Riscul identificat:							
	Obiectivul specific:							
	Cauze:							
	Consecințe:							
Evaluarea riscului	Evaluarea probabilității de apariție							
	<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> </tr> </table>					1	2	3
	1	2	3					
	1. Scăzută; 2. Medie; 3. Ridicată:							
Evaluarea impactului								
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> </tr> </table>					1	2	3	
1	2	3						
1. Scăzut; 2. Mediu; 3. Ridicat;								
Expunerea la risc:								
Opinie cu privire la tipul de răspuns la risc	Tipul de răspuns la risc (strategia adoptată):							
	Măsuri de control recomandate:							
Documentația utilizată pentru fundamentarea riscului identificat*):								
Responsabil Gestionare riscuri	Semnătura:	Data:						
Data:	Decizie asupra riscului:							
...../...../.....	Escaladare							
	Nerelevant							
	Retinere pentru gestionare							

*) Mai jos sunt redate, cu titlu exemplificativ, și fără a fi o listă exhaustivă, documentele/materialele/informațiile care se constituie în *Documentația utilizată pentru fundamentarea riscului identificat*:

- documente care să probeze potențiala amenințare cu privire la atingerea obiectivului urmărit;
- extrase din legislația aplicabilă (primară, secundară), relevante pentru încălcarea sau nerespectarea acestora în execuție;
- informări/analize cu privire la lipsa din proceduri a unor elemente de control;
- articole mass-media care expun o situație/evenimente care ar putea periclita obiectivele laboratorului;
- în măsura în care este posibil, situații referitoare la cuantificarea impactului, având în vedere că la momentul identificării, se face și o primă evaluare a expunerii la risc (cu luarea în considerare a măsurilor de control deja existente, care pot diminua probabilitatea de apariție și/sau impactul în cazul în care riscul s-ar materializa).

FIȘA DE URMĂRIRE A RISCURILOR

Compartiment:		
ID Risc	Riscul monitorizat:	
Nivel de expunere la risc		
Acțiunile/Măsurile preventive/corective propuse:		
Acțiuni/Măsurii preventive:		
Acțiuni/Măsurii corective:		
Stadiul implementării acțiunilor corective/preventive :		
Dificultăți întâmpinate :		
Noi acțiuni propuse:	Responsabil	Termen
Data:/...../.....	<i>Nume, prenume</i> <i>Semnătură</i>	Data urmăririi riscului/...../.....
Data primei evaluări...../...../.....		
Data celei de-a doua evaluări...../...../.....		
Data celei de-a treia evaluări...../...../.....		